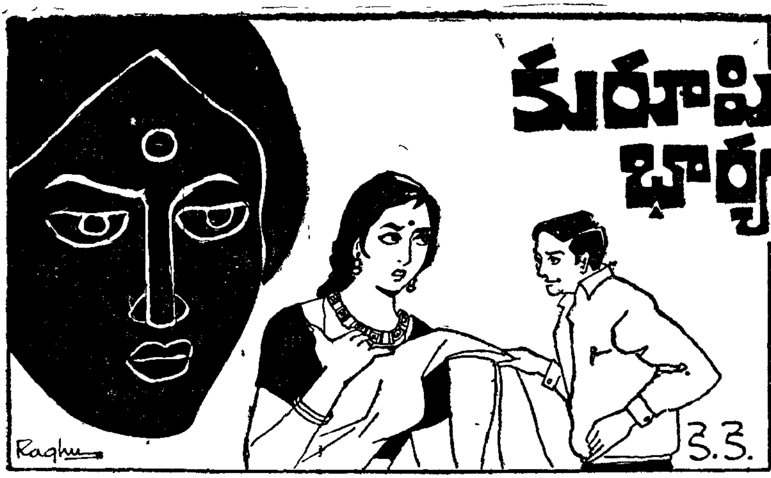

నేను నవమన్మధుణ్ని. అయితే నేం? నా భార్య కురూపి. సన్నగా. పొట్టిగా. నల్లగా ఉంటుంది. కాలు పెడగావేసి నడుస్తుంది. చిన్నకళ్లు. కాని అందమైన జుట్టూ, కోయిల కంఠస్వరమూనూ! ఆ రెండు విషయాల్లోనూ భగవంతుడిట్లా ఎందుకు చేశాడో నాకైతే తెలీదు. ఇంకా కాపరానికి వచ్చేనాటికి కాస్తనయం. అది పెళ్ళినాటికి చెప్ప శక్యం కాకుండా ఉంది

నా పెళ్ళి స్థిరమైన రోజుకు నాకు పెళ్ళంటే ఏమిటో తెలీదు. "ఈ పిల్లే పెళ్ళికూతురు" అని దాన్ని నాకు చూపించినపుడు నాకు దానిమీద ఏమో మమకారం కూడా కాస్త కలిగింది. ఏ మగవాడు ఏ ఆడదాన్ని చేసుకున్నా ఒకటేననీ, జరిగినవీ, జరగబొయ్యేవీ—పెళ్ళిళ్ళన్నీ రాసి పెట్టి ఉండినవే నని నాకు చాల కాలమై తెలుసు. ఎవరిభార్య అందంగా ఉన్నదీ, ఎవరిభార్య అనాకారి అయిందీ అన్వేషించే వాళ్ళు పనీపాటా లేని బుద్ధిహీనులని నేను నమ్మాను. అందం దేనికి? కూరొండుకుంటారా? పెళ్లికి నాకు పధ్నాలుగేళ్ళు.

అయితే సంబంధం స్థిరపడి ముహూర్తం సమీపించేలోపుగా ప్రమాదం జరిగిపోయిందని నేను తెలుసుకున్నాను. మా నాన్న వినకుండా మా తల్లివాళ్ళూ అన్నారు. ఆ మాటలు వింటే పుఠం వేసేస్తాడు మా నాన్న! నలుగురూ ఆయన్ని ఈ సంబంధం కుదిర్చినందుకు ఆడిపోసే మాటలూ, నా భావిగతి గురించి పడ్డబాధా విచారాలూ గమనించేటప్పటికి నాగుండెలో దక్కుపుట్టింది. దాంపత్యంలో తీరా అందచందాలతో పని ఉందేమోననే సంశయం నాలో పుట్టుకొచ్చింది.

నాలో ఏ విశేషమూ లేదని గట్టిగా నమ్మిన నాకు నేనో నవమన్మధుణ్ణనే సువార్త ఈ సందర్భంలో చెవిని పడింది.

కాని అందుమూలంగా నా సంతోషం జాస్తి కావటానికి బదులు దిగులే జాస్తి అయింది. ఇటువంటి నాకా ఆ కురూపి!

ఒకరాత్రి ఎవరూ చూడకుండా పక్కలో పడుకొని ఏడిచాను;—దేవుణ్ని ప్రార్థించాను. ఈ సంబంధం తప్పించమని. ఐతే దేవుడు నాకు సాయపళ్ళేదు. సామాన్యంగా మా నాన్న తలపెట్టినపనికి దేవుడడ్డుపడడు అడ్డుపడాలని కొంత ప్రయత్నం చేసినవాళ్లు ఓడిపోయినారు. వాళ్లు దేవుడికన్న మొనగాళ్లు కారని రూఢిగా తేలిపోయింది.

నా పెళ్ళి అయింది—ఆ కురూపికే. నా భార్యపేరు సుందరి—సుందరీ మాణిక్యం; హ్రస్వనామం సుందరి.

నా జన్మకుతీరని అపచారం జరిగినట్టు భావించుకున్నాను. కాలక్రమాన అయినా నాకు న్యాయం జరగకపోతుందా అనుకున్నాను కాని నా భార్య చచ్చిపోయి, నాకు మరో పెళ్లికాలేదు! అక్కడకూడా ఆశాభంగమే అయింది.

నా భార్య కాపరానికి రావటానికి సిద్ధంగా ఉంది కురూపి దానితో కాపరం చెయ్యటం మొదలుపెట్టిన తరవాత నాలో ఏ మార్పు కలిగేది నాకు తెలియదు; కాని ఏదో మార్పు కలుగుతుందనీ, అది వాంఛనీయమైన మార్పుకాదనీ మాత్రమే నేనెరుగుదును

నా భార్య కాపరానికి వచ్చింది. ఆ గర్భాదానంనాటి రాత్రి నేను నా భార్యకేసి చూడటానికి జంకాను. తప్పనిసరిగా చూడవలసి వచ్చేటప్పటికి అది నా కళ్ళకు అంత అసహ్యంగా కనిపించలేదు. బహుశా నేను దాని అనాకారి తనం గురించి ఉన్న దానికి మించి ఊహించటంవల్లనేమో!

"ఈ మోహంకాక ఇంకేమోహమైతే నాకు బాగుండేది?" అని ప్రశ్నించుకుంటే, నా కింకేమోహమూ అక్షణాన స్ఫురణకు రాలేదు 'ఈ భార్యను నువ్వు స్వీకరించరాదు? దీనితో నీకెటువంటి స్నేహభావమూ పనికిరాదు ఇప్పుడు దీనితో ఎటువంటి సంబంధమైనా పెట్టుకుంటివా, అనుమానాస్పదమైన పత్రంమీద సాక్షి సంతకం చేసినట్టే!" అని నా అంతరాత్మ హెచ్చరించసాగింది అంతరాత్మకేం తెలుసు, పాపం? మనం ఏమంటే అదల్లా అంటుంది సమయం వచ్చినప్పుడు అట్లా అనమని నేను దానికి నా పెళ్లి అయిన మర్నాటినుంచీ, ఈ నాలుగేళ్ళబట్టీ, చెబుతూ వచ్చాను.

"ఇదో కొత్త అనుభవం చేతికి అందుబాటులోకి వచ్చింది! నిన్నెవరూ శిక్షించరు! తరువాత నీ కిష్టమైనా కాకపోయినా, ఈ అనుభవం ఏమిటో తెలుసుకో! ఇంతలో వచ్చిన నష్టం ఏముంది?" అని ప్రకృతి నన్ను హెచ్చరిస్తూ ఉంది.

కేవలమూ జిజ్ఞాసతో కూడుకున్నవాణ్ణయి నేను నా కురూపిభార్యను సమీపించి చెయ్యి పట్టుకున్నాను. నేను మొదలునరికిన చెట్టల్లే పడిపోలేదు. కాని

నా భార్య తల వంచుకుని సిగ్గుపడటం నాకు ఆపుకోని ఆనందం కలిగించింది. సిగ్గనేది నా భార్య కురూపి మొహానికి ఏమైనా అందం చేకూరుస్తుందేమోనని బలవంతాన దాని మొహం పైకెత్తి చూశాను. దాని కళ్ళు తడిగా ఉన్నై. ఒకటి రెండు చుక్కలు చెక్కిళ్ళమీదిగా జారినై.

ప్రపంచంలో ఉన్న అందమైన మొహాల్లో అందమైన మొహం కనిపించినా నా హృదయం అంత చలించి ఉండదు. నేను అంతరాత్మనూ, ప్రకృతినీ, నన్నూ ఒక్కసారిగా మరిచిపోయి ఆదుర్దాగా "ఎందుకేడుస్తున్నావు?" అన్నాను.

కాంతివంతమైన దీపంకేసి చూడబోయి చూడలేక పోయిన దానల్లే నా భార్య తల తిప్పుకొని ఏమీ లేదన్నట్టు తల ఆడించింది. నేను కళ్ళనీళ్లు తుడువబోతే నా కన్నముందే తన చీర చెంగుతో కళ్లు తుడుచుకుంది. అంతమేర చీర నల్లగా అయింది.

"నీ ఒంటిరంగు చూడు: తిరిగి ఎట్లా వస్తున్నదో?" అన్నానుకాని మాట నోరు జారి వచ్చేసిన తరవాత భయం వేసింది- అది మళ్ళీ ఏడుపు మొదలు పెడుతుందేమోనని.

కాని అదృష్టవశాత్తూ అటువంటిదేమీ జరగలేదు. పైగా అది కొంచెంగా నవ్వి. చాలా చిన్నగొంతుతో. దాని కోయిల కంఠస్వరంతో "అటువంటిదాన్ని చేసుకున్నారు: ఏరికోరి:" అన్నది.

"నీ గొంతులో యెంత అందం పెట్టాడు దేముడు!" అన్నాను. "పోనివ్వండి. ఆమాత్రమన్నా—" అని మానేసింది నా భార్య

కేవలం జిజ్ఞాసతో నా భార్యను కౌగిలించుకొన్నాను నాకేమీ రోతగాని. బాధగాని కలక్కపోవటం చూసి ఆశ్చర్యపడ్డాను పైగా దాని చెంప నా చెంపకు తగలగానే చాలా ఆనందం కలిగింది. ఆ తరవాత పరిపూర్ణమైన విర్లిప్తతతో— ఆనందంపొందే ఆశ ఈషణ్మాత్రమైనా లేకుండా—దాని మొహం చేతుల్లోకి తీసుకొని మూతి ముద్దుపెట్టుకున్నాను. అంతకన్న ఇంకో ముద్దయితే మాత్రం యెక్కువ వేడిగా. ఎక్కువ ఘాటుగా. ఎక్కువ తియ్యగా ఉండవచ్చునని నాకు తోచింది.

"ఎవరైనా చూస్తే నవ్వుతారు!" అన్నది నా భార్య.

"నన్నట్లా అంటే మరింత రేగుతాను!" అని. రుజువుకూడా చేశాను.

"మీ రెంత మంచివారు!" అన్నది నా కురూపి భార్య. పాపం. దానికి భావ ప్రకటన చేసేటందుకు భాషలేదు ఐతే దాన్ని అర్థం చేసుకునేటందుకు భాష అవసరం లేకపోయింది.

ఆ కురూపిభార్యను ప్రేమించి నేను సంఘానికి చాలా ద్రోహంచేసి ఉండాలి.

అందరూ నన్ను విడ్డూరంగా చూడసాగారు. "ఈ పెళ్లానికే ఇంత ఉబ్బి తబ్బిబ్బులవుతున్నాడు. ఇంకా రంభ దొరికితే" అని వారంటున్నట్టు నాకు రూఢిగా తెలిసింది.

ఆడతనమంటూ ఉన్న ఏ పదార్థానికైనా నేను "పడతా" ననే విశ్వాసంతో కాబోలు ఒక ముప్పై అయిదేళ్ళ పూర్వ సుందరి ఒకామె నాతో సరస సల్లాపాలారంభించింది. ఆవిణ్ణి ముద్దు పెట్టుకుంటే వెచ్చగా, ఘాటుగా, తియ్యగా ఉంటుందని నాకేమీ నమ్మకం చిక్కలేదు. ఆవిడజోక్యం వదిలించుకున్నాను. నేను సంఘానికి ద్రోహం చేశానని నాకే నమ్మకం కలిగింది. తప్పుపనులు చేసినంతమాత్రంచేత సంఘం కన్నెర్ర చెయ్యదు—అ చేసే తప్పుడుపనులు తప్పులుచేసే వాడల్లే చేస్తే. ఐతే నేను ఈ విషయంలో కొంచెం నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించి ఉంటాను. నా భార్య నా కనుచూపు మేరలోకి వస్తే నేను తప్పనిసరిగా నవ్వేవాణ్ణి. కళ్ళతో మాట్లాడే వాణ్ని. నాభార్య బదులు చెప్పేది కాదు. కాని స్వీకరించేది. నా కంటి భాషకోపం వెతికేది.

"నా వంక అట్లా చూడకండి! నా ఒళ్ళంతా జిల్లు మంటుంది! అంతా కని పెట్టి యెగతాళిచేస్తారు. ఇప్పటికే వడలేకుండా ఉన్నాను....వాళ్ళు అనేది నవ్వుతూనే అంటారు గాని ఇవతలవాళ్ళ కెట్లా ఉండేదీ ఆలోచించరు!" అని నన్ను ప్రైవేటుగా మందలించేది

"ముందు ముందు నీ మొహం చూడని రోజులొస్తై! నీ చేతి మంచినీళ్ళు కూడా తాగని రోజులొస్తై! ఇంత కురూపితో ఎన్నాళ్ళు కాపరం చేస్తారు—ఎంత నవ మన్మధులైతేమటుకు: ఈ నాలుగు రోజులూ ఏదోవిధంగా గడిచిపోనివ్వక నా కడ్డం చెబుతావేం!" అని నేను దాన్ని గట్టిగా కోప్పడేవాణ్ణి.

దానిమీదట నా భార్యకు పశ్చాత్తాపం కలిగి తన ముక్కుతో నావీపులో చక్కలిగిలి పెట్టేది—నేను ఎప్పటికీ ఆ మాట అనని వాగ్దానం చేసేవరకూ!

ఒకసారి నాభార్యతో ఎవరో ఒక ఇల్లాలు "ఏమమ్మాయ్ నీ మొగుడు నువ్వెంత చెబితే అంతటగా!" అనటం నాచెవిన పడ్డది. ఆ రోజునించీ పని పెట్టుకుని నా భార్య యెడల వినయ విధేయతలు కనబరచ సాగాను.

"మీరు నన్నిట్లా చంపుకు తింటున్నారేమండీ!" అన్నది నా భార్య. "ఏ" మన్నాను. "మీరు నా చెప్పు చేతల్లో ఉన్నారని అంతా అనుకుంటున్నారు. నిజంగా వాళ్ళకేం తెలుస్తుందీ!"

"నిజమేమి" టన్నాను.

"పోనిస్తురూ!" అన్నది నా భార్య దిగులుగా.

"పిచ్చిదానా. నీకు వాళ్ళతో ఏమిటీ! వాళ్ళ మాటలు నే నేం పాటిస్తున్నాను!"

"మీకేం? మగవాళ్ళు. మీకు జరుగుతుంది!"

"నువ్వా మగవాడివే? ఇంత కోతి అడదెట్లా అవుతుంది."

"అదీ, మాటతో పేపే పద్ధతి!"

తన అనాకారితనం నా భార్యను చాలా వేధిస్తున్న దని చాలాకాలం తెలీదు. ఒక నాడు సుందరి "ఈ జన్మకు మీకు నేనే గదా పెళ్ళాన్ని?" అన్నది. "ఏమయితే!"

"ఏమీ కాకేం? నేను కురూపిని. మీ రందగాళ్ళామా!"

"కురూపితో కాపరం చేయటం కష్టమా? కాదూమరీ?"

"నేను కష్టపడుతున్నట్టు కనిపిస్తున్నానా?"

"ఇది సొంతం పెళ్ళాందని నే నను కుంటున్నానా?"

"పోనీ, అందగాడితో కాపరం చెయ్యటం సులభమా? మీకు హాయిగా వెళ్ళుతున్నదా?"

"మీకెవరు సమాధానం చెబుతారు?"

అప్పుడు నే నన్నాను: "నేను మాత్రం నిన్నే పట్టుకుని వేళ్ళాడుతున్నానా ఏమిటి? ఎవరన్నా అందగత్తె

కావాలంటే నాకు దొరక్కపోతుందా!"

"ఏదో చేసి కొంపమీదికి తీసుకు రండి!"

కేవలమూ అసూయ వెక్కిరక్కివాళ్లు వెక్కిరక్కగా నన్ను శాస్త్రోక్తంగా చేసి విమర్శించినవాడు మా మేనమామ కొడుకు. వాడు పత్రికల్లోనూ అక్కడా బూతు కథలు రాస్తూంటాడు. వాడు నాకూ, నా భార్యకూ ఉన్న సంబంధం పశుకామమని రుజువుచేశాడు. అయితే, విజ్ఞాని కనక పశుకామంలో తప్పేమీ లేదన్నాడు. మళ్ళీ, నేను మరొకస్త్రీని యెరగని కారణంచేత నా భార్యమీద నాకున్న ప్రేమలో విశిష్టత ఏమీ లేదన్నాడు.

"నా భార్య నా వంక ఎట్లా చూస్తుందో నువ్వెరగవు!" అన్నాను. "నన్నెంత గాఢంగా కౌగలించుకుంటుందో ఊహించలేవు" అన్నాను. "అదే నే ననేది!" అన్నాడు వాడు. అయినప్పటికీ నీ ప్రేమ నా గౌరవాన్ని ఆకర్షిస్తున్నది!" అన్నాడు.

వాడు నా ప్రేమను పశుకామం అనటం నేను సహించలేకపోయినాను. నేనింకో ఆడదాన్ని ఎరగనందుకు అవమానం కలిగింది. నా భార్యలో ప్రత్యేకత లేదని అనటంకంటె ఇంకేం అవమానం కావాలి?

నా దృష్టి వెంటనే కనకం మీదికి పోయింది. అది ఒకప్పుడు దాదాపు నాకు భార్య అయినంతపని జరిగింది. "నువు నాకు మొగుడి తర్వాత మొగుడంత వాడివి!" అని నాతో నవ్వుల కనేది. నేమకాదని ఒక తేళ్యంగాడి కిచ్చారు దాన్ని. అది తప్పుడు పనులకు యింకా దిగలేదేమోగాని దిగడానికి మాత్రం సిద్ధంగా వుందని నాకు రూఢిగా తెలుసు. ఒకటి రెండుసార్లు ఉత్తరాలు పట్టుకుని దాన్ని చిదకగొట్టడం కూడా జరిగింది. వాళ్ళింటికి నేను స్వేచ్ఛగా వెళ్ళిరాగలను

వాళ్ళింటికి వస్తూపోతూ ఉండడం ప్రారంభించాను. కనకం నాకోసం ఎంతోకాలంగా కనిపెట్టుకుని ఉన్నదానల్లే నేను చెయ్యి చాచగానే అందించింది. కాని మా దొంగతనం వెంటనే బయటపడింది. నేను దానికొంగు పట్టుకు లాగుతూండగా దానిమొగుడే చూశాడు. ఇక అక్కడో క్షణంకూడా ఉండ బుద్ధిపుట్టలేదు.

అక్కణ్ణించి నే నింటికి పోలేదు. ఎటుపోతున్నదీ తెలియకుండా ఊరువిడిచి చాలాదూరం వెళ్లాను. పాడు పనిచేసి బయటపడ్డా ననేదికూడా నన్ను బాధించలేదు. ఈ అనుభవం — కనకంతో — అనుభవం — నన్ను మార్చింది. ఎంత చెడ్డా కవిగాడు కొంత నిజమే చెప్పాడు. వెనక ఎన్నడూ కలగని విచారం ఒకటి నన్నిప్పుడు పట్టుకుంది: నాకు కనకమే భార్యఅయి ఉండకూడదూ? లోకంలో నున్న అందగత్తె లంతా ఎవరిభార్యలో కావటానికి నేనేం పాపంచేశాను? కనీసం సుందరి సంసార పక్షంగానైనా ఉండ

కాదూ? మరీ కురూపి....అందులో కూడా అంత ఉనకట్ర ఇద్దవంటి మనిషి!

నే నింటికి తిరిగివచ్చేటప్పటికి పొద్దు గూకింది. ఇంటో అడుగు పెట్టగానే ఇల్లంతా ఎగిరిపొయ్యేటంత పైరావణ తఖన.

"—ఇటువంటి కురూపి ముండను కట్టుకోవటమేం? ఊళ్ళోవాళ్ళ కోడళ్ళ మీద పడటమేం? తనకు ఆడతోడు లేదూ?" అని అరుస్తున్నది కనకం అత్త గారు.

"ఒకవేళ నీవు పొరబాటు పడివుంటా వేమో!" అని మా అమ్మ ప్రారంభించ గానే, "చాల్లేవమ్మా? నా కోడలు చెప్పలా! వారంరోజుల నించీ దాన్ని ఏమిటో పలకరించబోతాట్ట అర్థం కగులు తాట్ట! ఇవాళ కొంగుపట్టుకు లాగాడు, రేపు చేయపట్టుకు లాగుతాడు!"

నేను విర్ఘాంతపోయినాను. ఒక మహాఇల్లాలు అంత అవ్యాచంగా మాట్లాద డానికి ప్రయత్నిస్తుందని నేను దైవ సాక్షిగా, ఎన్నడూ భావించలేదు. ఈ పోట్లాటకు రావటంలో ఆవిడకు కొంత ఆనందం కూడా లేకపోలేదని గ్రహించ గలిగాను. ఎవరిపతివ్రత్వం ఎవరు ఎట్లా బయట పెట్టుకునేది ఎవరమూ చెప్ప లేం?....కనకం దివ్యంగా బొంకిందన్న మాట! పిరికిపక్షి! అందుకనే కాబోలు నేను దాన్ని దాని మొగుడివాత వదిలేసి నాదారిన వెళ్ళాను. మా సుందరిని— మా కోతిని ఎప్పుడన్నా ఇట్లా ఇతరుల వాత విడిచిపెట్టి ఎరుగుదునా?—

సుందరి! దాన్ని ఈ ముసలిముండ ఫెడేలన ఎంతమాట అన్నది! ముందు ఆ ముసలిదాన్ని చిత్రవధ చెయ్యాలా. సుందరి ఈ తుపానులో ఏమూల చిక్కి పోయిందో చూడాలా! ముసలిదాని జోలికి పోవటం ఆ క్షణాన వివేకం కాదని పించింది. సుందరికోసం నా గదిలోకి పరుగెత్తాను. నే నూహించినట్టే సుందరి దుఃఖసముద్రంలో మునిగిఉంది నన్ను చూడగానే కళ్ళు తుడుచుకుంటూ, నా మూలంగా మీరెంత మాటలుపడుతున్నారో చూడండి! .... కాస్త జాగ్రత్తగా ఉందురూ? నేను చెప్పలేదా? నన్ను చేసు కోవటం ఊరికేపోదని!" అన్నది.

"ఇది నీకేమీ సంబంధించిన విషయం కాదు. నేను కనకం కొంగుపట్టుకు లాగు తుండగా దానిమొగుడు చూశాడు"

"అయ్యొయ్యో? ఏం పన్లండీ ఇవి? నాకేం సంబంధం లేదంటారేం? నేను చక్కనిదాన్నయితే మీ రిటువంటి పనులు చేస్తారా?" "ఏమి చెయ్యకుండా, నువ్వు కూడా చక్కనిదానివే నని రుజువు చెయ్యటం ఎట్లా మరి?" అన్నాను మా కనాకరి సుందరి దగ్గరికి చేరి.